

Sprawozdanie z kontroli Inspekcji Weterynaryjnej w zakresie nadzoru nad spełnieniem wymagań przez użytkowników, hodowców zwierząt laboratoryjnych oraz dostawców zwierząt wykorzystywanych do celów naukowych lub edukacyjnych.

Sprawozdanie sporządzone w związku z obowiązkiem wynikającym z przepisu art. 62 ustawy z dnia 15 stycznia 2015 r. o ochronie zwierząt wykorzystywanych do celów naukowych lub edukacyjnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 465 tekst jednolity) (zwanej dalej „ustawą”), dotyczącego przekazania informacji na temat kontroli przeprowadzonych przez powiatowych lekarzy weterynarii (zwanych dalej „PLW”) w 2024 roku, w zakresie spełnienia wymagań przez użytkowników, hodowców zwierząt laboratoryjnych (zwanych dalej „hodowcami”) oraz dostawców zwierząt wykorzystywanych do celów naukowych lub edukacyjnych (zwanych dalej „dostawcami”). Zgodnie z rejestrami użytkowników, hodowców oraz dostawców, dostępnymi na stronie Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, figurowało 139 użytkowników, 79 hodowców i 12 dostawców.

Kontrole zostały przeprowadzone na podstawie przepisu art. 54 ustawy.

Rozdział I Użytkownicy

W 2024 roku liczba podmiotów wpisanych do rejestru użytkowników wynosiła 139 podmiotów.

W okresie sprawozdawczym skontrolowano 64 użytkowników. Niezgodności wykazano w 4 ośrodkach należących do czterech różnych użytkowników.

Przeprowadzono 39 kontroli zapowiedzianych oraz 30 kontroli niezapowiedzianych. Wszystkie kontrole prowadzono bez udziału eksperta.

Kontrole użytkowników.

W okresie sprawozdawczym powiatowi lekarze weterynarii właściwi ze względu na lokalizację siedziby użytkowników przeprowadzili kontrole w ośrodkach przynależących do tych użytkowników.

Odnosnie podmiotów wpisanych do rejestru jako użytkownicy, w przypadku użytkownika wpisanego do rejestru pod numerem 0014 jako Lubuskie Centrum Szkoleń Medycznych sp. z o. o., Grobla 4, 66 - 400 Gorzów Wielkopolski posiadającego ośrodek pod adresem Stanowice 29, 66-415 Bogdaniec toczy się postępowanie administracyjne w związku z decyzją Powiatowego Lekarza Weterynarii w Gorzowie Wlkp., decyzja nr 88/2021 z 24 maja 2021 r., sprawa znak: PIW5211.1.2021ES(3) odmawiającą stwierdzenia spełnienia wymagań niezbędnych do prowadzenia działalności polegającej na wykonywaniu procedur z wykorzystaniem świń domowych przez Lubuskie Centrum Szkoleń Medycznych sp. z o. o. (zwane dalej „stroną”). Strona złożyła do Lubuskiego Wojewódzkiego Lekarza Weterynarii odwołanie od decyzji PLW w Gorzowie Wlkp.

Lubuski Wojewódzki Lekarz Weterynarii po rozpatrzeniu odwołania strony od decyzji PLW w Gorzowie Wlkp., wydał decyzję z dnia 06 sierpnia 2021 r., sprawa znak: WIW.OZZ.912.2.21.2021 utrzymującą w mocy zaskarżoną decyzję w całości. W dalszym toku postępowania strona złożyła skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego na decyzję Lubuskiego Wojewódzkiego Lekarza Weterynarii.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gorzowie Wielkopolskim wyrokiem z dnia z 25 listopada 2021 r., sygn. akt II SA/Go 891/21 - uchylił zaskarżoną decyzję Lubuskiego Wojewódzkiego Lekarza Weterynarii i poprzedzającą ją decyzję PLW w Gorzowie Wlkp.

Lubuski Wojewódzki Lekarz Weterynarii złożył skargę kasacyjną do Naczelnego Sądu Administracyjnego. Na dzień 31 grudnia 2024 r. nie wydał jeszcze wyroku w sprawie.

W okresie sprawozdawczym skontrolowano 64 użytkowników z pośród 135 użytkowników figurujących w rejestrze, tym samym spełnione zostało kryterium legalności w zakresie kontroli co najmniej jednej trzeciej liczby wszystkich użytkowników kwalifikujących się do kontroli, zgodnie z przepisem art. 54, ust. 4 pkt 2 lit. b) ustawy z dnia 15 stycznia 2015 r. o ochronie zwierząt wykorzystywanych do celów naukowych lub edukacyjnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 465 tekst jednolity) (zwana dalej „ustawą”).

W skali województw wymóg kontroli co najmniej jednej trzeciej użytkowników został spełniony, z wyjątkiem województw: lubuskiego, pomorskiego i warmińsko-mazurskiego. W dwóch województwach: opolskim oraz świętokrzyskim nie ma zarejestrowanych żadnych użytkowników.

Odnosnie województwa lubuskiego, w którym w 2024 r. miało siedzibę dwóch użytkowników, brak wymaganej liczby kontroli wynikał z tego, że:

- w stosunku do jednego z użytkowników toczyło się postępowanie administracyjne w związku z odmową wydania przez PLW decyzji o spełnieniu wymagań dla ośrodka. Postępowanie opisane powyżej, w akapicie odnośnie podmiotów wpisanych do rejestru użytkowników.
- drugi użytkownik poinformował PLW, że nie utrzymuje, ani nie planuje utrzymania zwierząt na potrzeby badań naukowych. Działalność naukowa jednostki jest skupiona wokół badań nad dzikimi zwierzętami i ogranicza się do pobierania fragmentów tkanek (głównie krwi, sierści i piór) od zwierząt w miejscu ich naturalnego występowania a ostatnie badania związane z wykonywaniem procedur na zwierzętach podlegające pod zgodę Lokalnej Komisji Etycznej wykonano w 2023 r.:

W województwie Pomorskim i Warmińsko-Mazurskim PLW nie przeprowadzili wymaganej liczby kontroli użytkowników. W związku z tym podjęte zostały działania naprawcze celem usunięcia tej niezgodności w kolejnych latach. Wyniki działań zostaną przekazane sprawozdaniem z kontroli za rok 2025.

Kontrole w ośrodkach.

W okresie sprawozdawczym, w zakresie prowadzenia kontroli w miejscu lokalizacji ośrodków przynależących do użytkownika, w przypadkach użytkowników posiadających więcej niż jeden ośrodek, powiatowi lekarze weterynarii przeprowadzili więcej niż jedną kontrolę dla tego użytkownika. Liczba kontroli przeprowadzonych przez PLW w roku sprawozdawczym jest zatem wyższa niż liczba skontrolowanych użytkowników.

W roku sprawozdawczym przeprowadzono 69 kontroli ośrodków należących do użytkowników. Ponad połowa wszystkich kontroli tj. 30 z 69 wszystkich kontroli były to kontrole niezapowiedziane. Zatem spełnione zostało kryterium legalności w zakresie kontroli co najmniej jednej trzeciej liczby kontroli przeprowadzonych bez uprzedzenia, zgodnie z przepisem art. 54, ust. 4 pkt 2 lit. a) ustawy.

Kontrole w ośrodkach użytkowników przeprowadzono zgodnie z kryterium legalności tj. ze sprawdzeniem czy stan faktyczny w zakresie utrzymywania zwierząt oraz stosowania procedur odpowiada pożądanemu stanowi prawnemu określone przepisami w rozdziale 2 i wymaganiami określonymi w rozdziałach 3, 4 i 6 ustawy oraz przepisami innych aktów prawa powszechnie obowiązującymi, mającymi zastosowanie w tym zakresie oraz kryterium celowości tj. sprawdzeniem, czy zwierzętom utrzymywanym w ośrodkach zapewniono właściwe warunki do ich utrzymywania a w przypadku procedur czy są one wykonywane wyłącznie w zakresie dozwolonym zgodą Lokalnej Komisji Etycznej (zwanej dalej „LKE”).

Rozdział II

Hodowcy

W 2024 roku liczba podmiotów wpisanych do rejestru jako hodowcy wynosiła 79 podmiotów.

W okresie sprawozdawczym skontrolowano 40 hodowców. Podczas kontroli nie wykazano niezgodności w żadnym z kontrolowanych podmiotów.

Przeprowadzono łącznie 40 kontroli z czego 18 to kontrole niezapowiedziane.

Wszystkie kontrole przeprowadzono bez udziału eksperta.

W okresie sprawozdawczym skontrolowano 40 hodowców z pośród 79 hodowców figurujących w rejestrze, tym samym spełnione zostało kryterium legalności w zakresie kontroli hodowców kwalifikujących się do kontroli, zgodnie z przepisem art. 54, ust. 4 ustawy.

Kontrole hodowców przeprowadzono zgodnie z kryterium legalności tj. sprawdzeniem czy stan faktyczny w zakresie utrzymywania zwierząt odpowiada pożądanemu stanowi prawnemu określone przepisami w rozdziale 2 i wymaganiami określonymi w rozdziałach 3, 4 i 6 ustawy oraz przepisami innych aktów prawa powszechnie obowiązującymi, mającymi zastosowanie w tym zakresie oraz kryterium celowości tj. sprawdzeniem, czy zwierzętom utrzymywanym przez hodowców zapewniono właściwe warunki do ich utrzymywania.

Kontrole przeprowadzono w województwach na terenie których zarejestrowani są hodowcy tj. Dolnośląskim, Kujawsko-Pomorskim, Lubelskim, Łódzkim, Małopolskim, Mazowieckim, Podlaskim, Pomorskim, Śląskim, Warmińsko-Mazurskim, Wielkopolskim z wyjątkiem województw Podkarpackiego i Zachodniopomorskiego. W pozostałych województwach tj. Lubuskim, Opolskim i Świętokrzyskim nie ma zarejestrowanych hodowców.

W związku z niezrealizowaniem w województwach Podkarpackim i Zachodniopomorskim obowiązku kontroli w roku sprawozdawczym oraz w roku

poprzedzającym podjęte zostały działania naprawcze celem usunięcia tej niezgodności w kolejnych latach. Wyniki działań zostaną przekazane sprawozdaniem z kontroli za rok 2025.

W kontrolowanych podmiotach nie stwierdzono niezgodności i zgodnie ze wskazanym powyżej kryterium legalności zatem należy stwierdzić, iż zostało spełnione również kryterium celowości tj. zwierzętom utrzymywanym przez hodowców zapewniono właściwe warunki do ich utrzymywania.

Rozdział III

Dostawcy

W 2024 roku liczba podmiotów wpisanych do rejestru jako dostawcy wynosiła 12 podmiotów.

W okresie sprawozdawczym skontrolowano 9 dostawców. Podczas kontroli nie wykazano niezgodności w żadnym z kontrolowanych podmiotów.

Przeprowadzono łącznie 9 kontroli z czego 4 to kontrole niezapowiedziane.

Wszystkie kontrole przeprowadzono bez udziału eksperta.

W okresie sprawozdawczym skontrolowano 9 dostawców z pośród 12 dostawców figurujących w rejestrze, tym samym spełnione zostało kryterium legalności w zakresie kontroli dostawców kwalifikujących się do kontroli, zgodnie z przepisem art. 54, ust. 4 ustawy.

Kontrole dostawców przeprowadzono zgodnie z kryterium legalności tj. sprawdzeniem czy stan faktyczny w zakresie utrzymywania zwierząt odpowiada pożądanemu stanowi prawnemu określone przepisami w rozdziale 2 i wymaganiami określonymi w rozdziałach 3, 4 i 6 ustawy oraz przepisami innych aktów prawa powszechnie obowiązującymi, mającymi zastosowanie w tym zakresie oraz kryterium celowości tj. sprawdzeniem, czy zwierzętom utrzymywanym przez dostawców zapewniono właściwe warunki do ich utrzymywania.

Kontrole przeprowadzono w województwach na terenie których zarejestrowani są dostawcy tj. Dolnośląskim, Łódzkim, Mazowieckim, Śląskim, Wielkopolskim z wyjątkiem województwa Małopolskiego. W pozostałych województwach tj. Kujawsko-Pomorskim, Lubelskim, Lubuskim, Opolskim, Podkarpackim, Podlaskim, Pomorskim, Świętokrzyskim, Warmińsko-Mazurskim i Zachodniopomorskim nie ma zarejestrowanych dostawców.

W związku z niezrealizowaniem w województwie Małopolskim obowiązku kontroli w roku sprawozdawczym podjęte zostały działania naprawcze celem usunięcia tej niezgodności w kolejnych latach. Wyniki działań zostaną przekazane sprawozdaniem z kontroli za rok 2025.

W kontrolowanych podmiotach nie stwierdzono niezgodności zgodnie ze wskazanym powyżej kryterium legalności zatem należy stwierdzić, iż zostało spełnione również kryterium celowości tj. zwierzętom utrzymywanym przez hodowców zapewniono właściwe warunki do ich utrzymywania.

Rozdział IV

Kontrole zapowiedziane i niezapowiedziane

Użytkownicy

W roku sprawozdawczym przeprowadzono 69 kontroli ośrodków należących do użytkowników. Ponad połowa wszystkich kontroli tj. 30 z 69 wszystkich kontroli były to kontrole niezapowiedziane. Zatem spełnione zostało kryterium legalności w zakresie kontroli co najmniej jednej trzeciej liczby kontroli przeprowadzonych bez uprzedzenia, zgodnie z przepisem art. 54, ust. 4 pkt 2 lit. a) ustawy.

Hodowcy

W okresie sprawozdawczym skontrolowano 40 hodowców z pośród wszystkich 79 hodowców wpisanych do rejestru.

Przeprowadzono łącznie 40 kontroli z czego 18 to kontrole niezapowiedziane.

Rozdział V

Przeprowadzone kontrole z udziałem eksperta

W 2024 r. wszystkie kontrole przeprowadzono bez udziału eksperta.

W związku z niezrealizowaniem w roku sprawozdawczym zalecenia udziału eksperta w kontrolach we wszystkich województwach na terenie których zarejestrowane są ośrodki należące do użytkowników wykazanych w rejestrze, podjęte zostały działania naprawcze celem zachęcenia PLW kontroli z udziałem eksperta w kolejnych latach. Wyniki działań zostaną przekazane sprawozdaniem z kontroli za rok 2025.

Rozdział V

Niezgodności stwierdzone w kontrolowanych podmiotach

Użytkownicy.

W trakcie kontroli ośrodków należących do kontrolowanych użytkowników, niezgodności stwierdzono w czterech ośrodkach i dotyczyły:

1. Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu, Wydział Biologii i Hodowli Zwierząt, Instytut Hodowli Zwierząt, Zakład Hodowli Drobiu (wiwarium dla ptaków), ul. Chełmońskiego 38C, 51-630 Wrocław, wpisanym do Rejestru Użytkowników pod numerem 0058. Stwierdzone niezgodności dotyczyły:
  - a. wykonania doświadczenia na zwierzętach bez zgody LKE: podanie dextranu i immunizacja erytrocytami barana 68 sztuk drobiu w okresie od 19 października 2023 r. do 23 listopada 2023 r., co stanowiło naruszenie przepisu art. 42 ustawy. Przepis art. 60a ust. 1 pkt 3 ustawy stanowi, że przeprowadzenie doświadczenia bez uzyskania zgody na jego przeprowadzenie stanowi rażące naruszenie wymagań określonych dla wykonywania działalności przez użytkownika.
  - b. dokonanie zmian w doświadczeniu objętym zgodą Lokalnej Komisji Etycznej LKE 064/2021/P1: zastosowanie innych warunków środowiskowych, podanie

substancji o innej masie cząsteczkowej niż podana we wniosku oraz wykonanie iniekcji w inne miejsce niż wskazane we wniosku co stanowi naruszenie przepisu art. 51 ustawy.

Powiatowy Lekarz Weterynarii we Wrocławiu decyzją stwierdził rażące naruszenie przepisu i zgodnie z przepisem art. 60a ust. 2 ustawy przekazał decyzję ministrowi właściwemu do spraw szkolnictwa wyższego i nauki wraz z wnioskiem o wykreślenie użytkownika z rejestru.

Użytkownik odwołał się od decyzji PLW we Wrocławiu do Dolnośląskiego Wojewódzkiego Lekarza Weterynarii (zwanego dalej DWLW). DWLW utrzymał w całości zaskarżoną decyzję.

Użytkownik wniósł do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu (WSA) skargę na decyzję DWLW.

WSA we Wrocławiu postanowieniem wstrzymał wykonanie zaskarżonej decyzji w zakresie wykreślenia użytkownika z rejestru do czasu rozstrzygnięcia sprawy przez WSA. Na dzień 31 grudnia 2024 r. sprawa była w toku postępowania przez WSA.

2. Uniwersytetu Medycznego w Lublinie, Ośrodek Medycyny Doświadczalnej, ul. Jaczewskiego 8d, 20-090 Lublin, wpisanym do Rejestru Użytkowników pod numerem 0082. Stwierdzone niezgodności dotyczyły naruszenia przepisów art. 51 ust. 1 ustawy z dnia 15 stycznia 2015 r. ustawy i polegały na wprowadzeniu zmiany procedury bez zgody LKE. W dniu 15 stycznia 2025 r. minister właściwemu do spraw szkolnictwa wyższego i nauki wszczął postępowanie administracyjne w celu wymierzenia użytkownikowi kary pieniężnej.

3. Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, Instytut Medycyny Weterynaryjnej, ul. Nowoursynowska 159, 02-776 Warszawa, wpisanym do Rejestru Użytkowników pod numerem 0077.

Stwierdzone niezgodności dotyczyły rejestru zwierząt do którego nie były wprowadzone wszystkie zwierzęta wskazane przepisem art. 30 ustawy. W okazanym podczas kontroli rejestrze w 2024 r. wykazane były tylko myszy i szczury, natomiast dokonana w systemie IRZ Plus ARiMR analiza zgłoszeń przemieszczeń zwierząt w siedzibie stada nr PL 053148171-001 należącej do Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, ul. Nowoursynowska 166 wykazała zgłoszenie przemieszczenia do siedziby stada w dniu 03.06.2024 r. dwóch sztuk świń a w dniu 05.06.2024r. zgłoszenie padnięcia dwóch sztuk świń.

Stosownie do przepisu art. 61 ustawy z dnia 15 stycznia 2015r. ustawy Powiatowy Lekarz Weterynarii w Warszawie poinformował o stwierdzonej niezgodności ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki.

4. Uniwersytetu Warszawskiego, Centrum Nauk Biologiczno-Chemicznych, ul. Żwirki i Wigury 101, 02-089 Warszawa, wpisanym do Rejestru Użytkowników pod numerem 0079.

Stwierdzone niezgodności dotyczyły braku w pomieszczeniach dla zwierząt sprawnego urządzenia monitorującego i alarmowego, zapewniającego prawidłowe funkcjonowanie systemu grzewczego i wentylacyjnego.

Stosownie do przepisu art. 61 ustawy z dnia 15 stycznia 2015r. ustawy Powiatowy Lekarz Weterynarii w Warszawie poinformował o stwierdzonej niezgodności ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki.

Informacje o przebiegu postępowań administracyjnych w związku z decyzjami wydanymi przez PLW a będącymi w toku postępowania na dzień 31 grudnia 2024 r. zostaną przekazane w sprawozdaniu za 2025 r.

Hodowcy zwierząt laboratoryjnych.

W kontrolowanych podmiotach nie stwierdzono niezgodności

Dostawcy.

W kontrolowanych podmiotach nie stwierdzono niezgodności